

საერთაშორისო თანამშრომლობა ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში

მედეა თეთრაძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე საერთაშორისო ურთიერთობების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად.

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გიორგი სანიკიძე, პროფესორი

პროგრამა: პოლიტიკის მეცნიერებები, საერთაშორისო ურთიერთობები

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2016

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.”

მედეა თეთრაძე

26.06.2016

მადლობა

სამაგისტრო ნაშრომის თემატიკით დაინტერესებისა და თემის მომზადების პროცესში გაწეული დახმარებისათვის, განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო, ჩემს სამეცნიერო-აკადემიურ ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორს, ბატონ გიორგი სანიკიძეს. ბატონი გიორგი აქტიურად იყო ჩაბმული თემის მომზადების პროცესში, მაწოდებდა საჭირო და სასარგებლო რჩევებს, ინფორმაციასა და საჭირო ლიტერატურას.

აბსტრაქტი

ნაშრომის: „საერთაშორისო თანამშრომლობა ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში“, კვლევის მიზანს იმის გარკვევა წარმოადგენს, თუ რა როლი აკისრიათ საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ასევე ცალკეულ სახელმწიფოებს ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში, რა შედის მათ კომპეტენციაში და რამდენად ეფექტურია მათი მუშაობა ამ მიმართულებით.

თემაში საერთაშორისო ორგანიზაციებში იგულისმება კონკრეტულად ნატო და გაერო. თემის მიზანია გამოავლინოს ნატოსა და გაეროს როლი, ფუნქციები და მათი ქმედების შედეგები ტერორიზმთან ბრძოლაში. ჩვენ სამართლიანად მიგვაჩნია, რომ ამ დიდ და სერიოზულ გამოწვევასთან გამკლავება და შეჭიდება ამ ორი მსხვილი ორგანიზაციის გარეშე არ იქნება ეფექტური და დადებითი შედეგის მომცემი. კვლევის დიზაინია შემთხვევის შესწავლა (Case Study). კონკრეტულად განხილული იქნება 3 ქეისი: 1. 2001 წელს ავღანეთში ამერიკის ინტერვენცია და შემდგომი სამშვიდობო მისია. 2. 2005 წლის 7 ივლისის ტერაქტი ლონდონში. 3. 2011 წელს დაწყებული სირიის სამოქალაქო ომი. განსახილველი შემთხვევების შესახებ არსებული ინფორმაციის მოძიების, დოკუმენტების ანალიზისა და აღწერის საშუალებით ვლინდება, ნატოს და გაეროს როლი ავღანეთში, ტერორიზმის ბაზასთან ბრძოლაში. ამასთან, ლონდონის ტერაქტის ანალიზი აჩვენებს, როგორ მოქმედებენ ცალკეული სახელმწიფოები უკვე მომხდარი ფაქტის დროს. აგრეთვე აღსანიშნავია აღმოსავლეთისა და დასავლეთის პოზიციები სირიის ომთან მიმართებაში. აღნიშნული სამი შემთხვევა აბსოლუტურად განსხვავებულია, რაც განაპირობებს, მათი შედარების საშუალებით, ობიექტური ინფორმაციის მიღებას. შემთხვევის ანალიზი აჩვენებს, რომ ავღანეთში უსაფრთხოების დაცვა და სახელმწიფო ინსტიტუტების ჩამოყალიბება გაეროსა და ნატოს გარეშე წარმოუდგენელი იქნებოდა. მხოლოდ აშშ-ს ძალისხმევა, საკმარისი არ არის საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლაში. კონკრეტული ქვეყნები, კი სამშვიდობო

მისიაში მონაწილეობას, აღნიშნული ორი ორგანიზაციის ფარგლებში იღებდნენ. 2005 წლის ტერორისტული აქტი კარგად აჩვენებს ცალკეული სახელმწიფოების რეაქციებს, როდესაც დგება ტერორიზმის საზარელი ფაქტი. ევროპის სახელმწიფოები გამოხატავენ სოლიდარობას ბრიტანეთისადმი და ტერორიზმთან ბრძოლას თავიანთი უსაფრთხოების ზომების გაძლიერებით იწყებენ. 2011 წლის სირიის მაგალითი ცხადყოფს რამდენად განსხვავებული პოზიცია შეიძლება იქნას გამოკვეთილი ცალკეული სახელმწიფოების მიერ.

საკითხი განიხილება ნეორეალიზმის თეორიის კრილში. ამ თეორიის მიხედვით, ავღანეთის მიერ ტერორისტული დაჯგუფებების მხარდაჭერა, აშშ-ს მხრიდან ფასდება, როგორც ეროვნული ინტერესების საფრთხე. მთავარი ეროვნული ინტერესი თვითგადარჩენაა და სწორედ ამით აიხსნება აშშ-ს ინტერვენცია ავღანეთში. რაც შეეხება ნატოსა და გაეროს, ეს ორგანიზაციები ეფექტურია რადგან ძლიერი ქვეყნების სურვილითაა შექმნილი. დანარჩენი წევრი ქვეყნები კი ცდილობენ თავი გამოიჩინონ, რათა შემდეგ თავადაც ქონდეთ დიდი სახელმწიფოების დახმარების იმედი. ცალკეული ქვეყნები იბრძვიან ტერორიზმის წინააღმდეგ და იმისათვის, რომ მიზანს ადვილად მიაღწიონ, ქმნიან და უერთდებიან საერთაშორისო ორგანიზაციებს.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: საერთაშორისო ორგანიზაცია, საერთაშორისო ტერორიზმი, ეროვნული ინტერესები, უსაფრთხოება, ინტერვენცია.

Abstract

Master's Thesis "The role of international organizations in the fight against terrorism," aims to research which level is more effective for fight against international terrorism - international organizations, if individual states. International organizations in particular, is meant to NATO and the United Nations. The goal is also to clear how to act NATO, UN and individual states in the fight against international terrorism. We believe that fighting against international terrorism will not be effective without the involvement of NATO and the United Nations.

Design of research is Case Study. In particular, we will review 2 cases: 1. US intervention in Afghanistan and the subsequent peacekeeping mission. 2. The terrorist attacks in London on July 7, 2005. Information about cases and analysis of documents will show the role of NATO and UN in fight against terrorism base. In addition, the London terrorist attack shows, how the individual states act during the incident. The two absolutely different cases comparison makes us objective vision. Research will demonstrate, that Afghanistan's security and defense institutions would be unthinkable without the United Nations and NATO. Only the US effort, is not enough in the fight against international terrorism. As for other states, they participate in the peacekeeping mission, within the United Nations and NATO. Terrorist Act of 2005 clearly shows the reactions of individual states, when it comes to terrorism horrific fact. European states express their solidarity to Britain and start fight against terrorism from enhanced their own security measures.

The issue will be discussed in the context of neo-realism theory. According to the theory, Afghanistan's support for terrorist groups, the United States can be regarded as a threat to national interests. State's main national interest is self-preservation, so this explains US's intervention in Afghanistan. As for NATO and the UN, the organizations are effective, because they are created by strong states. The rest member countries are trying to appear their support,

in order to have strong state's hope later themselves. Individual countries fight against terrorism. In order to achieve their goals, create and join international organizations.

Key words: International organizations, International terrorism, National interests, Security, Intervention.